Ч. 94 (11.347). Львів, неділя 29. квітня 1928. Opłata pocztowa zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

На перехрестях.

Львів, 28. квітня 1928.

Нема ніякого сумніву, що подавляюча більшість людства бажає мира. Висловниками цього бажання не є професійні дипльомати й державні мужі, що влаштовують конференції для розброєнь, на яких до нічого не договорюються, а якими прикривають войовничі тенденції своїх урядів. Не є висловниками того бажання і автори менше чи більше оригінальних нот і проєктів про загальні мирові пакти. Ні, правдивим виразником мирових побажань людства є світова прилюдна опінія, є численні товариства для праці над закріпленням мира, для сприяння мирові і т. п. Найкращим доказом на те, що людство прагне мира, є хочби й та обставина, що професійні політики й відповідальні дипльомати останніми часами так завзято справою мира займаються. Діється це без сумніву під пресією прилюдної опінії. Гасла світового мира використовують тепер навіть як ударні до виборчих кампаній. Ними побивають своїх політичних противників. А всеж незважаючи на те, держави зброяться. Витворюється блудне колесо. Політики, уряди й дипльомати, деклямуючи про мир і підготовляючись рівночасно до війни, годують своїх громадян ілюзіями, фантомами, справжній мир намагаються заступити миролюбивою фразою. Не хочуть у світі мира тільки всі покривджені та поневолені. І саме через них, наслідком їх покривдження сучасна політична рівновага дуже загрожена.

Тому то в Европі ніхто з глибоких політиків, з політиків аналітиків не вірить і не може вірити в довготрівалий мир при нинішних незвичайно несправедливих границях европейських держав, при границях, які поранили живі орґанізми народів. Мирними засобами змінити тих границь ніколи не вдасться, бо кожна нинішня повоєнна, точніше кожна новоповстала наслідком війни, держава не тільки на таку зміну добровільно не піде, але навпаки кожна з них має ще й нові імперіялістичні апетити.

На сході Европи, як було сказано в попередній статті, найважчою і найнебезпечнішою з усіх політичною справою, що безнастанно буде загрожувати мирові є українська справа. Вона находиться тепер на перехрестях політичної капіталізації не тільки між Сходом і Заходом, але й між двома світами, між евразійським комунізмом та західним, що так скажемо, капіталізмом.

Пятий конгрес Комінтерну в Москві рішив, що українська національна проблема є найважнішою в середній Европі, і що вона може бути поважним союзником тої політики Комінтерну, яка має за завдання підготовити пролетарську революцію у трьох середньо-европейських державах, а саме: в Польщі, Румунії та Чехословаччині. Під знаком тієї своєї постанови веде Комінтерн відповідну національну політику не тільки в СРСР, зокрема ж на Україні, але й на всіх українських територіях поза межами СРСР через свої філії — місцеві комуністичні партії. Та найбільше капіталу здобуває Комінтерн серед українського населення поза межами СРСР своєю українізаційною політикою за Україні. Для нас у даному випадку не важне те, як там за Збручем ведеться, скажім, українізація, якими силами її проводять, хто працює над українською культурою — комуністи чи некомуністи, не важне й те, яку ціль мають комуністи в українізації, а важний обєктивно сам факт істнування такого процесу, що зветься українізацією і з яким звязаний розвиток української національної культури та загальний зріст почуття української національної відрубности в широких масах населення УСРР. Обєктивно це в житті українського народу великий плюс, це в його історії незвичайно важний стан, який може довести до цілком небажаних для комуністів наслідків. Але не про те мова. Комуністи використовують українську проблему — треба признати — незвичайно доцільно і незвичайно розумно для своїх наскрізь інтернаціональних цілей, для своїх зовсім нескритих завдань приспішити чи скріпити процес соціяльних переворотів у своїх західних сусідів.

А щож ті сусіди? Найважнішим з них є Польща. Вшехполяки, маючи недавно владу в своїх руках не крилися з тим, що зі СРСР вони мусять жити мирно саме з уваги на те, щоби мати змогу в мирі та спокою стравити чи зденаціоналізувати українців. Один з теоретиків більшовипько-польської ідилії Ст. Ґрабський не вагався робити більшовикам пропозицій (не безпосередніх, а посередніх при допомозі своїх публікацій!), щоби вони згнобили та знищили в себе український рух також як це зроблять поляки в себе — в імя мира і спокою, в імя державних чи радше великодержавних інтересів і Росії і Польщі. Більшовики на це не пішли. Бо для них не важне те, чи українці будуть національно жити чи ні, чи будуть мати і плекати свої національні питомености чи ні, а важне те, щоби на Україні також як у Польщі була диктатура пролетаріяту. А щоби це осягнути, не цуралися більшовики ніяких засобів, в тім і теперішньої їхньої національної політики. Вони вірили, що скорше чи пізніше Польщу побють як не війною то своєю національною політикою. В це комуністи й нині вірять і обєктивно треба ствердити, що не мають причини не вірити. Бо коли в УСРР росте й розвивається українська національна культура, коли переростає навіть межі комуністами дозволеного, то в Польщі щезають навіть ті українські здобутки, що нарід їх здобув за Австрії. В Польщі, де кругло 6 міліонів українців, українство низіє завдяки відповідним заходам і політиці урядів.

Тепер є у Польщі значна група таких політичних ідеольоґів, що бажають „спасати" Україну, але ту за Збручем. Вони бажають навіть „самостійної" України з двох причин. По перше, щоби через її повстання ослабити Росію як таку. По друге, щоби „підтримкою" України над Дніпром мати вільну руку у ліквідації українців у себе. Та ці рахунки наскрізь нереальні й утопійні. Бо який уряд і яка система правління не булаб на Україні, то з українських територій під Польщею ні більшовицький територіяльний, ні демократичний уряд незалежньої України, ні монархічний український уряд ніколи не зрезиґнують. Так само не зрезиґнує з усіх непольських територій у Польщі в будуччині і ніякий загально-російський уряд без огляду на те, який він буде і що буде репрезентувати: чи федерацію національних держав чи одну неподільну імперію.

Словом як не уложилисьби відносини у СРСР, і в що він не перетворивсяб у будуччині та як не уложилисьби взаємини між ним і Польщею то українська проблема все буде великою загрозою мира між ними, а тим самим загрозою мира для цілої Европи. З української проблеми кують для себе великий політичний капітал комуністи ціною своєї власної національної політики і коштом денаціоналізаційної політики своїх сусідів. Польща теж бажалаб викувати з тієї ж проблеми капітал коштом комуністів і рівночасно ціною сполонізовання великих українських територій, що опинилися у її державних межах. Отже бачимо, що українську проблему капіталізують для себе цілком протилежні та суперечні собі чинники. Процес тієї капіталізації сильно й болючо перехрещується, а результати його без сумніву виллються в катаклізм. Українська політична проблема є тому найважнішою політичною проблемою середущої Европи. Від її розвязки і вирішення залежить европейський мир. *В. М*

Сензаційні відвідини.

Недавні відвідини в Берліні льорда Біркенгеда, одного з найярчіших представників активного антирадянства (поруч Джонсона Гіксона, держ. секретаря внутр. справ) в кабінеті Болдуїна є гомінкою політичною сензацією останніх днів. Льорд Біркенгед явився у Берліні після зустрічно-прихильної каркасонської промови Поанкаре у відношенні до Німеччини, на порозі французьких виборів, які заповідали побіду дотеперішнього (поанкарівського) курсу у Франції, а напередодні німецьких виборів і московського процесу проти німецьких інжинірів, арештованих у Донбасі. Льорд Біркенгед явився в товаристві англійських парляментаристів в тому Берліні, який ще кільканадцять літ тому був переповнений найважчими проклонами на адресу Англії і серед дервішського патосу підносив до неба затиснені пястуки з окликом: „Боже, скарай Англію!"

А сьогодня представник цієї Англії зявляється в Берліні як ожиданий гість і веде довгі і таємні переговори з німецькими державними мужами. На прийомі у Штреземана господар у витальній промові зазначив потребу німецько-англійського єднання, бо ніхто не може сьогодня передбачити, якими шляхами піде розвиток народів. Англьо-німецька співпраця принесла би великі користи *найбутньому розвиткові Европи.*

У відповідь на це тепле привитання льорд Біркенгед зазначив, що німці й англійці ще недавно були ворогами, але ворогами чесними, лицарськими та що дальший розвиток справ в Европі *в найближчому часі* залежить від оглядної співпраці всіх тих (розуміється, західних) держав, які ще недавно поборювали себе на полях битв. Німеччина виявила б [illegible] життєву силу та орґанізаційний хист, що вповні усновує потребу її діяльної участи у відбудові знищеної Европи.

Так представляється зміст *офіціяльних* промов у Берліні. Та ясно, що важніші і далекосяглі розмови велися за кулісами. „Н. Фр. Пресс" подає, що льорд Біркенгед особливо жагуче виступав у Берліні за обєднанням західних великодержав проти Рад. Союзу. Він підкреслював потребу політичного і господарського приєднання Німеччини до західних держав (Англії й Франції) проти Рад. Союзу не лише в інтересі західної Европи, але й самої Німеччини.

Зновуж ліва англійська преса теж зазначує, що відвідини льорда Біркенгеда мали на меті приєднати Німеччину до протирадянського бльоку. Анґлія — мовляв — вже встигла привязати до себе Францію маревом італійської небезпеки, а Німеччину уступками з боку Франції. Нова анґльо-французько-німецька комбінація є найповажнішою з усіх, які колинебудь зависли над Рад. Союзом.

Німецький уряд опрокидує ці вістки та підкреслює, що він твердо стоїть на становищі німецько-радянського порозуміння в Рапальо і Берліні, не думаючи підривати приязних взаємин між Берліном і Москвою.

Та видно, що берлінські дементі не заспокоїло Москви. Свідчить про це найкраще вістка про зїзд радянських дипльоматів у Москві. А саме берлінська „Ґерманія" повідомляє з Москви, що в комісаріяті закордонних справ розпочалася конференція акредитованих в европейських державах радянських послів й амбасадорів. Поки-що явилися Льоренц (Рига), Боґомолов (Варшава), Крестінський (Берлін), Коллонтай (Осльо), Александровський, а дожидають ще прибуття Довгалевського, Трояновського і Сурица. Предметом нарад конференції є зміна радянської політики у відношені до західних держав.

Конференція радянських дипльоматів наглядно вказує, що відвідини льорда Біркенгеда не лишилися без впливу на Москву. Вона примушена перевести ревізію своєї політики і метод її здійснювання. Очевидно, не лише факт берлінських відвідин примушує Москву застановитися над конечністю зміни своєї політики, але й внутрішнє положення, яке не укладається корисно для кремлівських володарів. Хронічна господарська криза, розріз між селом і містом, боротьба робітничої кляси зі селянством з одного боку, а охолодження взаємин з Німеччиною на підкладі арештів у Донбасі з другого, тривогою кладеться на чола кремлівських володарів. Одночасно й відносини на Україні спричинюють Москві багато турбот.

Відвідини льорда Біркенгеда відбилися голосним відгомоном і в анґлійському парляменті. На поставлений запит не дав Болдуїн вичерпуючої відповіди. Він зазначив лише, що член його кабінету перебував у Берліні в приватних справах, себто підкреслив, що на цю тему він не хоче в теперішньому моменті відповідати. Та в політичних колах панує глибоке переконання, що льорд Біркенгед, який — як кажуть — має наступити поміркованого у відношенні до Рад. Союзу Чемберлена, мав тайну місію в справі створення англьо-французько-німецького порозуміння звороченого проти Рад. Со-

хау. Ясно, що відповідь Штреземана в теперішній ситуації, перед виборами до райхстагу могла бути тільки дуже загальна і вимийаюча. Але вже сам факт відповіди є дуже цікавий і багатомовний.

Правда, що добрі взаємини з Росією все були основою німецької політики, правда й те, що й повоєнна Німеччина могла тільки в Москві найти товаришів недолі, а тимсамим і союзників. Це спільність поставлених поза рямки світової політики двох великодержав, хоч і пригнічених, зродила рапальський договір. Та положення в останніх літах рішко змінилося, особливо для Німеччини. Вона шляхом Льокарна в значній мірі зближалася до Англії і Франції, осягнула господарську рівновагу, позбулася частинно окупації, осягнула плян Доза, ввійшла до Ліґи Націй. Нині Німеччина вже знову є важливим чинником в европейському політичному концерті і господарському концерні. Багато з того, що могла дати Німеччині дружба з Рад. Союзом, вже осягнено і здійснено. Надії Німеччини на торговлю з Рад. Союзом і на впливи в радянському промислі завели на цілій лінії.

Очевидно, цілі повоєнної Німеччини ще неосягнені в повному обемі. Перед нею ще ревізія пляну Доза в корисному для неї напрямку, усунення окупації Надренії, ревізія східних границь, прилучення Австрії, зворот кольоній, а дальше відбудова воєнної сили і поширення господарських впливів на сході. І тут є вихідна точка майбутньої німецької політики, і тут у весь ріст виявляється альтернатива: з нинішнім Рад. Союзом як страшаком капіталістичного світа йти по нові здобутки, чи зі західними державами йти на поділ господарських і політичних впливів у новому укладі політичних відносин на европейському Сході.

Вислід німецьких виборів означить лінію дальшої німецької політики у цій великій і преважній своїми наслідками проблемі.

З життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО КРАЄВОГО Т-ВА ОПІКИ НАД ІНВАЛІДАМИ (У. К. Т. О. Н. І.).

Дня 21. ц. м. відбулися VI. Звичайні Загальні Збори „Українського краєвого Т-ва опіки над інвалідами" у Львові. Збори відкрив м.-голова Т-ва ред. Д. Паліїв, який проводив Т-вом від останніх Заг. Зборів тому, що вибраний на останніх зборах головою о. В. Д. Садовський не приняв вибору. На вступі згадав про інвалідів, що покінчили життя в минувшому адміністраційному році. Збори вшанували память померших повстанням з місць.

Обширний звіт із діяльности Т-ва склав ред. Д. Паліїв. Звіт виказує поступ, який зробило Т-во в минулому році. Т-во має 9 філій у краю, з чого пять заоновано в мин. році. Відчувається потреба філій по повітових осередках, яких головне завдання — пропаганда та організація збірок на допомогу інвалідам. Т-во вело пропаґанду при помочи преси. Що місяця оголошувано звіти з краєвих жертв, а що чверть року поміщувано в американській українській пресі звіти з жертв амер. еміграції, статті за заклики. В мин. році переведено тільки одну загальнокраєву збірку в часі Зелених Свят, бо в листопаді львівське й станиславівське воєвідства не дали дозволу на збірку. Найбільшу активність у добуванні фондів виявила тернопільська філія під проводом д-ра Н. Гірняка, а в останньому часі також новозаснована перемиська філія. Успіхи праці видно в таких цифрах жертв: з Америки вплинуло 8.404 дол., або зол. 74.796.13, з краю зол. 47.394.99, інших зол. 3.288.85, разом 125.434.97 зол. В порівнанні з 1926 р. надвишка жертв виносить біля 44.000 зол. Зріст жертв із краю незначний, головно з причини елементарних катастроф, зате доволі значний з Америки. В Америці допомоговою акцією займається головно Обєднання в Філядельфії та Українська Стрілецька Громада під проводом д-ра В. Ґалана, члена УГА, яка розвинула енерґійну пропаганду, а крім того інші організації. Бажанням цього американського українського загалу є, щоби в краю побудувати Дім Українських Інвалідів, який має стати тріваюю памяткою-музеєм наших визвольних змагань. В 1927 р. зібрано на будову дому 3.000 долярів. Істнуючий Дім Українських Інвалідів (у будинку Т-ва „Дністер") переорганізовано в той спосіб, що там поміщується тільки 100%-ові та бездомні інваліди, дальше переходово інваліди, що приїздять на лікування, та врешті інваліди заняті в кравецькій і шевській робітнях. Від квітня 1927 р. переведено інвалідські робітні на самовистарчальність інвалідам, що вивчилися ремесла, виплачується заробіток за працю, а певну суму стягається за удержання в домі інвалідів. Цю зміну прихильно зустріли інваліди; завдяки їй зросла також продуктивність праці. — Дохід робітень виносить 5.8000 зол. — Гол. Рада Т-ва старалася сепарувати інвалідів хорих на груди, які прибували головно з таборів у Чехословаччині. Спершу влаштовано для них літнище в Синевідську біля Сколього, де інваліди пробули три місяці (червень, липень і серпень). Потім куплено для них окремий дім у Винниках під Львовом за ціну 950 долярів.

В звязку зі зростом жертв поширено допомогу. В першу чергу Гол. Рада старалася усталити допомогу, переходячи від періодичних підмог до постійних місячних рент. У тій цілі переведено лікарський перегляд інвалідів Української Гал. Армії та опроцентовано їх у залежности від роду каліцтва та маєткового стану. По перегляді виплачувано 348 рент на суму 8.065 зол. місячно, одначе пізніше довелося дещо зредукувати ті цифри, так що з днем 1. квітня виплачувано тільки 305 рент на суму 5.830 зол. місячно. Не одержують ренти інваліди понизше 35% утрати працездатности. Найвища рента виносить 50 зол., найнижча 10 зол. В порівнанні з минулими роками це значний крок уперед, але цей стан опрентування не може ще задовольнити, бо висота рент ніяк не відповідає життєвим потребам інвалідам. Товариство потребує щонайменше 150.000 зол. річно і таку квоту повинно громадянство зложити в цьому році.

В мин. році виринула справа зміни статуту Т-ва. Гол. Рада виробила проєкт зміни статуту, яка торкається головно їпредставництва інвалідів у Гол. Раді та тяглости праці Гол. Ради, що має вибиратися на 3 роки. Заг. Збори приняли з деякими змінами запроєктований статут, змінюючи одночасно і назву Т-ва, яка має звучати: „Українське Товариство Допомоги Інвалідам у Львові". Після вислухання касового звіту Заг. Збори уділили одноголосно абсолюторію Головній Раді.

Головою Т-ва вибрано ред. Д. Паліїва. До Гол. Ради входять як члени: пп. М. Врилинський, М. Галібей, Аг. Добрянський, о. Ол. Малиновський, Т. Мартинець, д-р П. Палійчук, О. Раддовський, Р. Сушко і дир. Юл. Шепарович. Від інвалідів ввійшли до Гол. Ради як члени кооптовані пп.: д-р П. Дервач, І. Дацків і І. Фостик. До Ревізійної комісії ввійшли пп.: В. Ольховий, М. Ґерус і І. Фостиківський як члени, та С. Трусевич і П. Пасіка як заступники.

З боку інвалідів УГА висловлено признання уступаючій Гол. Раді. Нехайже українське громадянство всіма силами піддержить Товариство та допоможе йому в біжучому році досягнути ще кращих успіхів для добра інвалідів нашої національної армії та чести української нації.

Свята Шевченка.

Дрогобич.

Дня 21. III. п. р. відсвяткувало громадянство Дрогобича память Шевченка концертом, устроєним в салі „Сокола" заходом Т-ва „Дрогобицький Боян". По „Заповіті" Вербицького гарне вступне слово виголосив мец. д-р Папаяський. Фортепянове сольо (Мендельсона 21. пісня) відіграла п. Олена Хтеївна і під оглядом поправности гри і під оглядом інтерпретації дуже добре. Декламації було дві: мужеська і жіноча. Як декламація п. Дм. Німиловича („Подражаніє Ісаїї" гл. XXXV) загально подобалася, так декламація п. Е. Іванчаківної („Не для людей...") просто чарувала всю салю. З сольових точок було ще басове сольо п. М. Кобрина, який відспівав Лисенка: „Ой чого ти почорніло..." Соліст має безперечно добрий голосовий матеріял і вроджену музикальність, які варто би поглибити. Акомпаніямент спочивав у руках п. О. Голубінки. Всі згадані сольові точки були перегородами між трьома групами хорових продукцій „Дрог. Бояна", що містили по 3 точки. Хором проводив справно й енерґічно проф. М. Іваненко. Диріґент, що як Придніпрянець зріс в атмосфері високо розвиненої хоральної культури, з успіхом защіплює систематично її здобутки на нашому ґрунті. Спеціяльно успіх на цім концерті заслуговує, щоб до деяких технічних його метод приглянулися інші наші диріґенти. Зауважили ми, що співаки в хорі „Дрог. Бояна" мають постійні місця, яких не змінюють до кінця концерту. Ця обставина є дуже важна як для вирівнання поодиноких голосів, так і для зіспівання поод. співаків з собою. Рівнож можна було запримітити досить правильне фразування поод. голосів, на що по наших хорах, на жаль, мало звертається увагу. Спільні віддихи, постава й увага — були доказом, що в тім хорі робиться все можливе для збільшення хорової дисципліни, цеї передумови всякого хорового буття. Міш. хор складається з ок. 60 осіб, муж. з ок. 30 осіб. Найкращий матеріял представляють тенори, потім сопрани й альти, найслабші баси. В першій групі були три мішані хори: а) Степенко: „Живи Україно", б) Леонтович: „Ой зза гори сніжок...", в) Лаврівський: „Чом річелько...". З цеї групи на перше місце вибилася пісня Леонтовича, що на мою думку була найкраще цього вечера виконана. Докладно переведені тінювання аж до павутинних пяніссімів, естетично прикорошені корнаранда, як і інші ефекти створили між хором, диріґентом і публикою повіст спільних естетичних пережиавань, що муситься признати за великий артистичний подвиг хору „Дрог. Бояна". Друга група: три муж. хори: а) Безкоровайний: „Не гляньте в дів прапора", б) Баландюк: „Ой зацвила черемха", в) Лисенко: „Ой сів пугач". Найрясніші оплески посипалися по першій точці, але куди більше мені особисто подобалося виконання другої з черги пісні з баріто-

Д-Р ІВАН БРИК.

„Просвіта" і Федькович.

(Продовження.)

Тимчасом у душі Федьковича йшла боротьба. Поет був дразливий і загонистий. Сам писав про себе, що „за одну хвильку тільки понаписує, що й через увесь вік не відповість". Але всеж таки він був послідовний в одному: покинув Львів.

В чотири-пять місяців по приїзді до Львова бажав уже виїхати до Відня і там заробляти на хліб. Він скаржився, що у Львові „трохи не кожний дає йому відчувати, що сидить тягарем на плечах", що почуває себе самотнім, бо у Львові люди не горнуться до себе. На це О. Терлецький відписав Ф-ви, що у Відні важко прожити і ніде люди не горнуться до себе, що у Львові він принайменше поміж своїми, люди у Львові його хвалять і люблять; що дають йому гроші за роботу, яка певне цього варта і щиро радив не зривати зі Львовом, хоч йому може не так добре, як сподівався, але певно ніде не буде ліпше".

Цей щирий лист випровадив Ф-ча з рівноваги. Він відписав, що „й хопеви у господаря добре, єсли му навалить повні ясла сіна. Да я з „голоду" сюда не прийшов, але у тій вірі, що тут „Руснів" найду". Нарікав Ф-ч і на брак щирости, на це дипльоматичне чи політичне поведення, яке назвав брехнею і писав: „Ця пляма обридла вас усіх галичан скверинть і лиш вона, сама одна, мене відси прогонить".

Амбітного поета ображувало й те, що справлювано його рукописи, а під тим оглядом він був хоробливо вразливий. Ось напр. як Партицький поробив деякі поправки у букварі, то Ф-ч писав: „Як смів П-ий це робити, коли хоче мене корегувати, то нехай уперед учиться по руськи, да не з книжок, а з народу. То біда, що кождий дурень хоче великого нашого Куліша вчити". „Що каже Партицький або Осадца, то ще не евангеліє".

Безумовно не малу ролю грала в поета і туга за гуцульськими горами, яку ще навівав на нього своїми листами свояк священик Ганіцький, пригадуючи йому нарід, „який полюбив і для якого дуже, дуже багато зробив".

Найкращим висловом психічного настрою є подяка поета священикови Цурковському, що запросив його на Великодні свята до Дмитрович б. Львова. Поет дякував за те, „що визволив його з пекла, бо не видить тих львівських професорів, що може провести свята, як слід, поміж людьми і забувши про Львів, свобідно відітхнути сільським повітрям".

Виділ Просвіти відновив умову з Ф-ем дня 24. V. 1873. на рік, значить до липня 1874 р. Платня і обовязки ті самі, але вільної руки щодо вибору творів йому вже не полишили і жадали приготовляти такі книжечки, які вкаже йому новоустановлений „літературний відділ", котрий узяв на себе ведення видавничої діяльности товариства. Та вже 31. V. наступила засаднича зміна. „Бесіда" задля браку фондів не взяла на себе обовязку платити Ф-ви 250 зр. місячно, тому „Просвіта" переняла на себе цілих 500 зр. Ф-ч мав достачити праці на 24 арк. формату „Зорі". Про надписи і формат книжок рішає виділ. Рішено ще закупити потрібних для Ф-ча популярних чужих книжечок за 22 зр.

Федькович бачив, що виділ хоче мати над його роботою контролю не тільки оцінками, але й добором матеріялу, а одночасно жадає від нього 24 арк. річно і то не матеріялу, який міг бути в нього хоч у части готовий, ані такого, що підходив йому тоді під смак. Відчування несили вивязатися з того обовязку вже рішуче вплинуло на постанову покинути Львів. Поет попадає в стан зневіри й меляхолії і в другій половині липня пише заповіт, робить заходи за посаду заступника прокуратора в Путилові; нарікає на холеру і злодіїв, що роблять життя у Львові нестерпним, хоче виїхати на серпень у Коломию або Путилів, щоб остаточно викінчити „Довбуша", нарікає, що так дивно все складається, що ніякі його бажання не сповнюються.

Тимчасом в серпні дістає лист від о. Ганіцького, котрий радіє, що поет рішився вертати в рідні сторони і дає ось яку приятельську раду: „Тому, що у Львові починає лютувати холера, і ти майже певне дістанеш ту посаду, а свої праці можеш і відси посилати до Львова, то зробиш найкраще, як сейчас перенесешся в Путилів".

І справді Ф-ч не говорячи нікому нічого, виїхав зі Львова 1. X. 1873.

З листу Федьковичевого приятеля Т. Маркова з 10. II. 1874. виходить, що поет не думав зривати своїх звязків з „Просвітою" і дивувався, длячого не присилають йому платні. На підставі розмови з членом виділу Ганкевичем писав Марків: „Пенсії тобі не вислано, бо ще з тамтої пенсії квіта не прислав а надто, як повідають, не даєш о собі чути, чи жиєш, де перебуваєш, і що робиш? Сими днями певно одтримаєш лист від Барановського, а по отриманню від тебе відповіди зараз гроші надійдуть. Допитуються, коли і чи прийдеш ту до Львова, бо бач скучно їм без тебе, а що найбільше не має „Просвіта" над чим радити, чи се або те писати. Тому мо треба надрукувати або ні. Тому як що маєш яку готову роботу, то пришли „Просвіті" і не забудь на квіти, бо як кажуть, жадає від них Виділ краєвий. ...Проводителі „Просвіти" виразно мені сказали, що проти тебе нічого не мають і тобі пенсію твою точно посилати будуть, як тільки о собі дасш відомість".

Що йно 12. II. 1874. виділ рішив запитати Ф-ча письменно, чому не

звали сельом п. Степева, що має гарний голос, який вартоб піддати науці. Третя група: три міш. хори: а) Леонтович: „Іза гори камяної...", б) Гайворонський: „Краєм Дунаєм", в) Колесса: „На вулиці". Як бачимо, річи дрібніші, значне виконання було просто артистичне і зєднало хорові признання всеї громадяньности, тим, що богато нових музикальних осіб зголосило свою охоту приступити до хору. Мистецький рівень хору є отже найкращим забезпеченням численности й сили співацького товариства. В Шевченківськім святі взяла громадно участь майже вся інтелігенція і богато свідомого міщанства з виїмком осіб, які на війних народніх святах не являються — зі страху. З більшою прикрістю треба тільки ствердити відсутність деяких осіб з інституцій, удержуваних українськими грішми, на що нема оправдання. Годиться ще згадати, що дня 1. IV. н. р. відсвяткувала память Т. Ш. молодь тут. семінара. З продукцій заслугують на похвальну згадку тільки живий образ композиції арт.-мал. Н. Міхнівної і прегарне слово н. Е. Пятинцівної.

Н. Н.

Ще з нагоди вистави „Ой не ходи Грицю".

Кілька думок про потребу реформи побутових пес.

Декілька днів тому назад появилася в „Ділі" стаття п. Ів. Німчука про потребу перерібки „Ой не ходи Грицю та на вечерниці". В ній шановний автор висказує свої уваги про конечність надати „Грицеві" інший сценічний вигляд, який зробив би цю песу цікавішою і для сучасного глядача.

Треба радісно витати факт, що нарешті це питання стає у нас настільки актуальним, що наша преса, хоч і не театрально-фахова (такої в нас в Галичині, на жаль, нема), починає в цій справі забирати голос. Я хотів би тут додати декілька своїх думок, маючи на увазі не так „Гриця", як усі наші т. зв. „побутові песи". Пишу „побутові" в знаках наведення свідомо, бо в більшости їх справжнього побуту дуже мало, а коли він і є, то фальшивий і невірний, розрахований на те, щоби своєю „егзотикою" та оперетковістю — в гіршому розумінні цього слова — задовольняти поганий смак невибагливої публики.

З другого боку не можна заперечити й цього факту, що в „побутовщині" є багато пес, які, основно перемонтовані та перероблені, моглиб бути великою цінністю в нашому бідному драматичному репертуарі. Примір постановок „За двома зайцями" в театрі „Березіль" та „Вія" в театрі ім. Франка є найкращим доказом, чого можна досягнути вмілою і мистецькою перерібкою наших старих пес.

На кому лежить обовязок робити це у нас? Відповідь ясна — на режісерах (при допомозі, але тільки допомозі — драматурга). Головне завдання, найбільшу працю повинен виконати режісер. У нас до цього часу домінує перестарілий погляд, що режісер — це тільки виконавець волі автора, яку він сумлінно і безкритично переводить в життя. Забуваємо, що театральне мистецтво — це зовсім окрема галузь творчости, що театр і т. п. „театралізація" літературного твору вимагає від нього творчої самостійности, що літературний продукт — це в руках режісера тільки більше або менше вдячний матеріял, з якого він повинен зліпити мистецький, театральний твір. Нерідко проста перерібка тексту підносить на сто відсотків театральну вартість цілої дії або і песи.

Про це наші режісери не можуть памятати і як наслідок того ми бачимо на сцені песи, виставлені таксамо, як вони йшли 60 літ тому назад. Перед нами на сцені пейзанські селяни, солоденькі, сентиментальні, або навпаки — страшенно демонічні — а публика, яка інстинктом відчуває фальш, нетодує і відхрещується від такого „побуту".

Прихильники теперішнього стану річей в нашому галицькому театрі (може й такі є) та вороги „новаторства" моглиб хіба говорити про традицію. На це відповідь, що завдяки цій „традиційности" ми до цього часу не йшли вперед, а назад.

І тому за нові форми, панове режісери! Заховуючи старі цінности, а відкидаючи пережите — не цураймось і не лякаймось інновацій!

В. Блавацький.

П. С. — В такій короткій статті очевидно нема місця згадати про нового актора, про ролю мистця-маляра в мистецькому оформленні вистави, про музика-композитора та інші елементи театру, що своєю працею творять під проводом режісера — виставу.

присилає матеріялів, до чого умовою зобовязався, і чи схоче на будуче додержати умови, бо всього віддав на $3^1/_2$ арк. друку*). Ф-ч відповів листом, який відчитано на засіданні 28. II. і з якого занотовано в протоколах тільки фразу: „Я писати не думаю на тото, аби мали літературні монополісти що критикувати. — Книжки „Просвіти" відішлю з початком марця". Н. Вахнянин вносить, „щоби на підставі цього освідчення узнати контракт з Ф-ем за зірваний, бо Ф-ч контрактом зобовязався піддавати свої письма під критику, а тепер від такоїж себе увільнити хоче, виділ не може відступити від сеї точки контракту, з чого виходить неможливість додержання на дальше умови". Ганкевич вносить, „щоби написати до Ф-ча завізвання надіслати матеріялів на $6^1/_2$ арк. друку, бо від липня мин. року достачив Ф-ч лишень на $5^1/_2$ арк. друку (Вечерниці на 2 арк., Ворожка 2 арк., Руський женчик $1^1/_2$ арк.). Обидва внески принято одноголосно.

Цікаво, що ще в квітні писав Марків, що „годі довідатися, як властиво річ з тобою і „Просвітою" стоїть дальше. Одні кажуть, що справа ще не скінчена, другі відказують, що ти мало робив, треті знову відкликуються на других, що самі о тім нічого не знають, ба навіть д-р Огоновський освідчив мені, що нічого докладного в тім зглядi подати не може, знає тільки те, що ти дуже по грубіянськи лист до „Просвіти" написав."

Що виділові товариства про цю справу мовчали, та й з посторонніми людьми нерадо говорили, то самозрозуміле. Справа була надто прикра й неприємна. Але що сам Ф-ч про остаточне рішення виділу знав, це виходить з листу Маркова з мая 1874 р. Ф-ч мабуть загально жалівся, що „Просвіта" його „позиває", коли М-ів питав: „О що тебе запізвали не знаю, будь ласкав описати обширно цілу скаргу... тут не можу докладно довідатися, сказало мені тільки кількох, що длятого, що ти не написав стілько, скілько після умови мав написати, а грошей досить брав".

Видко, що й Ф-ви не було приємно про це писати, коли М-ів в жовтні просив його написати „обширно", як скінчився „процес" з „Просвітою", бо „тут годі від кого що довідатися, а ти ані руш, щоби хоч трохи щось написав".

Головною причиною розриву була справа оцінки творів. Ф-ч і сам був під тим оглядом вразливий, а тут долляв оливи до вогню ще й Марків. І фатальне письмо до виділу готове. Заходить питання, чи виділ не скривдив поета надмірним або несправедливим жаданням?

(Докінчення буде.)

*) Такий лист справді вислано 12. II. з підписом Ом. Огоновського, заст. голови і Н. Вахнянина, секретаря. З нього довідуємося, що з Ф-их матеріялів принято на $3^1/_2$ арк. друку, а решту виділ не одобрив і не буде їх друкувати.

По широкому світі.

У Москві зїхались деякі чільніші радянські посли та амбасадори, щоби нарадитись над спільною лінією закордонної політики.

Недуга франц. міністра закорд. справ Бріяна може спричинити поважні зміни в теперішнім міністерськім складі; його місце займе імовірно премієр Поанкаре або мін. внутр. справ Еррiо.

Нім. міністр закорд. справ Штреземан не міг у Мюнхені виголосити своєї кандидатської промови на посла, бо націоналісти очинили бучу і закричали його.

Найближчий зїзд представників письменницьких союзів для охорони авторських прав відбудеться в Мадриді 1929. року.

Німецькі націоналісти домагаються у своїй передвиборчій відозві, щоби нім. президент мав також титул президента Пруссії.

Комуніст. нім. публіцист Отто Бравн, що втік із моабітської вязниці, скривається по інформаціям поліції в Помеpанії.

У Фльоренції відкрилась виставка книжки.

У Ризі, під головуванням Шварца, відкрита економічна конференція прибалтійських держав.

24-го травня франц. маршал Жофр виїде в Англію на святочну академію, на якій передадуть йому диплом почесного громадянства міста Свзбору.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Чи буде раз весна?

Такі сльозькі, понурі дні.
Від півночі прокрався холод.
Чи буде раз весна, чи ні? —
Питається і стар і молод.

Чи прийде сонце і тепло,
Чи виглянуть зпід бруду квітки,
Чи врешті місто і село
Натумається зелені?!

Блукають люди злі як пес
(Хто любить, щоб домило воєти!?)
І до заплаканих небес
Підносять погляд, повний злости.

І загортаються в плащі,
Немов не квітень це, а грудень
Клепуть болото і дощі,
Клепуть брак зелені і студінь.

Але бувають і такі,
І галичани й наддніпрянці,
Що їм зелено... (в голові!)
І сухо завсіди... (в гортанці!)

Галактіон Чіпка.

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 27. квітня 1928.)

КОНФЛІКТ У ПРАВНИЧІЙ КОМІСІЇ.

(ік) Сьогодня під головуванням посла д-ра Перацького (ЗЛН) радила вперше соймова правнича комісія. На черзі дня було дві справи. Перша це проект новелі до декрету про видавання „Дневника Законів". Справоздавець пос. Ліберман поставив внесок, щоби цей декрет поширити настільки, аби в „Дн. Законів" були рівнож оголошувані ухвали сойму, касуючі декрети президента. Як відомо, на цьому тлі був гострий конфлікт минулого сойму й уряду, бо сойм ухвалив був скасувати пресовий декрет, однак уряд не хотів видрукувати цеї ухвали в „Дневнику Законів" і затримав силу ухвалення соймом пресових декретів до минулого дня.

Проти минішнього внеску ППС-ів виступили представники клюбу 1-ки з цілою гейбою обструкційних внесків. А саме з початку зажадали переставлення порядку дня, а опісля зовсім зняти першу точку з денного порядку, врешті, щоби передати її до конституційної комісії. Всі ті внески перепали 16 гол. проти 9. Голосували за тими внесками лише посли 1-ки. Тоді 1-ка запропонувала полагодити справу після порозуміння з конституційною комісією. Після перерви, яку ужито на порозуміння з головою конституційної комісії, рішено відбути спільну нараду обох комісій для цієї справи. Характеристичне, що представник уряду заявив, що уряд далі стоїть на становищі, що скасувати якийсь декрет можна лише законодатним шляхом, себ-то постановою обох палат.

Щодо другої справи у правничій комісії, то вона торкалася проекту обмеження екзекуції проти самоуправних та комунальних установ, які підходять під категорію публичних користенств. Тому, що цей проект мав на увазі лише територію бувшої Конгресівки, рішено переробити його для цілої держави. В кінці засідання поділено поміж різних членів комісії для зреферування 57 декретів, які попали на розгляд комісії. Найближче засідання комісії буде 9. травня н. р.

БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ.

Бюджет мін-ства комунікації. — Бюджет мін-ства почт і телеграфів.

(ік) Сьогодня в дальшому віцеміністр комунікації Чапський пояснював бюджет свого мін-ства. При голосуванні принято опозиційний внесок скреслити у відділі підприємств 2 мін. зол., скреслити з позиції на паливо для паровозів 2.500.000 зол. і кілька менших внесків. Зрештою принято бюджет по думці урядового проекту.

Пополудні почалася нарада над бюджетом мін-ства почт і телеграфів. Першим промовляв міністр Медзінський, за ним віцеміністр фінансів Гродзинський. Завтра буде розглядений бюджет мін-ства закордонних справ, або бюджет мін-ства праці і суспільної опіки, а 4. травня бюджет мін-ства військових справ, якщо до того часу міністр військових справ марш. Пілсудський виздоровіє настільки, що зможе явитися на комісії.

УКРАЇНСЬКІ ВНЕСКИ В БЮДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ.

(ік) В бюджетовій комісії найшлися три внески Українського Клюбу, а саме: 1) про негайну допомогу дрібному хліборобству трьох галицьких воєвідств; 2) про довгоречинцеві кредити для знищених підчас війни громад гусятинського повіту; 3) про відшкодування для власників грунтів, які стратили по думці ризького мира. Реферувати ці внески в бюджетовій комісії буде пос. д-р Ст. Барань.

ПРО УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У СОЙМОВИХ КОМІСІЯХ.

(іх) У звязку із вчорашніми відомостями про участь членів українських клюбів в соймових комісіях треба задля оминення можливих непорозумінь зазначити, що 71. стаття соймового регуляміну дозволяє приступати до чисельно більших соймових клюбів клюбам меншим та послам без клюбової приналежности, задля отримання можности співпраці в комісіях. На цій підставі клюб соціял-радикалів і українські посли без клюбової приналежности технічно получилися з Українським Клюбом. Це получення не слід розуміти як якесь тактичне обєднання.

В доповненню до вчорашнього списку хто з українських послів в якій комісії бере участь, додаємо: в земельній комісії крім згаданих вчора трьох українських послів бере участь також пос. Тершаковець, в комісії земельної реформи замість пос. д-ра Білака засідає пос. д-р Ст. Баран, у морській комісії пос. о прал. Кузицький, у скарбовій комісії пос. д-р Блажкевич і пос. Павло Васильчук, в комісії комунікації пос. М. Струтинський і пос. Юхневич (біл.), в еміграційній комісії містоголовою комісії є д-р Дм. Левицький.

Останні вісти.

НОВА ХВИЛЯ ЗЕМЛЕТРУСІВ.

(іх) Вчора відчуто в Греції знову кілька підземних трусів. Таксамо у Болгарії відчуто слабий новий землетрус. Одночасно повідомляють, що в Америці на прикордонній полосі поміж Злученими Державами і Канадою на широкім просторі був землетрус. Японський вулькан Кракатав відновив, у звязку з підморським землетрусом, чинність. Полумя вулькану сягає 200 метрів вгору.

ЛИСТ П. АНДРІЯ ЛІВИЦЬКОГО.

(іх) З Парижа повідомляють, що в тамошньому афганістанському посольстві зложено листа п. Андрія Лівицького до короля Афганістану Аманули. В цьому листі п. Андрій Лівицький в імени уряду У. Н. Р., який є на еміграції, висловлює жаль, що український нарід, який находиться під більшовицькою окупацією, не зможе повитати достойного гостя на рівні з іншими европейськими народами, що його урочисто витають.

Вбивство і самовбивство у Львові.

ОФІЦЕР УБИВ НАРЕЧЕНУ.

В пятницю 26. квітня около 4. год. раненько поручник польського війська Заленський убив на вул. Пекарській свою наречену Іжевську, розсікавши шаблею її голову, так, що аж шабля поломилася на черепі. Двох поліцаїв, які прибігли на крик Іжевської, поручник поранив тяжко шаблею. Щойно при помочі інших поліцаїв удалося арештувати офіцера та скованого відставити на поліцію. Причиною страшного вчинку Заленського було те, що Іжевська зірвала взаємини із ним.

САМОВБИВСТВО З РОЗПУКИ.

При вул. Кохановського ч. 6. скочила з ІІ. пов. 61-літня жінка купця Р. і згинула на місці. Вона рішилася на цей розпучливий крок із розпуки, тому, що її чоловік тяжко хорий.

Звідки взявся загадочний пил в Галичині?

Пил, що минулої ночі вкрив землю не лише у Львові, але й в цілому краю, розсліджував мікроскопійно декан геофізики Арцтовський і ректор політехніки проф. Токарський. Проф. Токарський каже, що пил цей є вульканічний. Складається з дуже дрібосеньких частинок ясних і темних. Ясні складаються з вульканічного скливa, темні з заліза. Аналіза переведена у лябораторії д-ра Вестфалевича виказала, що пил має такі складники: залізо, магнез, кремінь і сліди потасу. Д-р Вестфалевич твердить, що пил той не має нічого спільного зі землетрусом на Балкані. Пил цей ішов напевно від багато тижнів в атмосфері і то на значній висоті, навіть 40 км., заки упав у нас. Теперішнє явище пригадує звязок з островом Кракатав у пузині Сунда між Джавою і Суматрою. У 1883 р. був там страшний вибух вулькану, що зачався 21. травня. Того дня хмара попелу піднеслася на висоту 11 тис. м. За місяць цю хмару диму освітив відблеск огнистої лави, що добувалася з кратеру. Дня 26. серпня був головний вибух. Гук вибуху було чути на 5.000 км. Осад попелу грубий на 6 цм. заняв простір 827.000 кв. км. Пил викинений вибухом був причиною величавої і довготревалої зорі довкола земного глобу. Можливо, що і нинішня поволока пилу походить із якихсь вульканів в Японії або в Азії. Одначе не є виключене, що джерел того пилу треба шукати у вулькані Кракатав, який — як кажуть останні телеграми — знов оживає. Пил, який вкрив отсе нашу країну, принесе користь хліборобству, бо великі скількости потасу є знаменитим погноєм.

В безконечній черзі...

Політичний процес 15-ьох.

Третій день розправи.

Нині переслухано вже всіх обвинувачених, з яких дещо довше зізнавав тільки Роман Геник, що започаткував групу коломийців (крім нього ще Ів. Горюк, Сильвестер Бачинський, Володимир Берлад і Маріян Степаняк). Усі обвинувачені не признаються до ніякої провини; до революц. організації не належали, а були членами студ. гуртка самоосвіти.

Як з переслуханих учора обвинувачених один туй-туй не розплакався, а другий таки зімлів, то нинішній день можна вже назвати щасливішим. Бо сьогодні якось не плакав ніхто, а щодо зімління, то Ів. Горюк був вже на тій дорозі, але його ще вчас підтримали і він по якімсь часі прийшов до себе й міг докінчити свої зізнання.

При кінці нинішньої розправи просив д-р Шухевич іменем оборони прокуратора, щоби він зрезигнував з переслухання свідків-поліційних функціонарів, яких зізнання вже відчитано при нагоді переслухування поодиноких обвинувачених. Тому, що прокуратор на це не згодився, завтра, в суботу, відбудеться переслухання тих і інших свідків, що забере певно цілий день.

Оскільки не буде яких несподіванок, то в понеділок промовлятиме вже прокуратор та оборонці. У вівторок, а найпізніше в середу, повинен запасти присуд.

•

Нинішня розправа зачалася з малим опізненням, бо один з присяглих суддів (Ян Бистшановскі) нагло занедужав і на його місце прийшов перший заступник, Юзеф Журавскі.

Зізнавав перший

Микола Стефаник,

що після вчорашнього зімління нарешті міг нині докінчити свої зізнання. На поліції зізнавав інакше, бо брат його Юрко, маючи нагоду з ним передтим хвилево говорити, радив йому зізнавати так, як він, аби тим способом крити студ. гурток. Юрко радив йому в тій ціли казати перечитати собі зізнання, які він зложив. У суді він зізнавав уже таксамо, бо їм обіцяли, що їх зараз випустять, як тільки не будуть змінювати своїх перших зізнань і таким чином не будуть замотувати справи.

Черговий обвинувачений

Тимотей Дідух

до вини теж не почувається. До рев. організації не належав, а належав тільки до студ. самоосвітньої організації, до якої належало ще кількох товаришів. Головою тої організації був Мих. Бажанський. На питання предс., чому у слідстві зізнав про свою приналежність до revол. організації, обв. каже, що студентську організацію заступив словом „революційна".

На питання прокуратора обв. оповідає про діяльність того гуртка, а саме подає теми відчитів, які давав він разом з товаришами (Про садівництво, Про шкідливість алькоголю, Про ідеольогію визв. боротьби за Мазепи, Русь чи Україна?). Ось ті небезпечні відчити, що їх уладжували ті хлопці!

Опісля зізнавав наймолодший і наймолодший з усіх

Евген Одинський.

До вини не почувається. До револ. організації не належав, а був тільки членом — тай то сумнівним — амат. гуртка, в якім один-одинокий раз виступав. На представлення предс., чому зізнав що інше в поліційнім слідстві, обв. каже, що він боявся і зізнавав так, як товариші, яких зізнання йому представлено. В суді перші свої зізнання він змінив, бо дістав у тюрмі лист від котрогось з товаришів, аби відкликав свої перші зізнання.

Потім зізнавав останній зі снятинців

Михайло Стефаник.

До вини теж не почувається, до револ. організації не належав. Був тільки членом амат. гуртка, і то в своїм селі Русові. До амат. студ. гуртка не належав, бо ті товариші, що там належали, були йому несимпатичні. Чому ті товариші зізнавали спершу, що він належав разом з ними до студ. гуртка, він не знає.

Тут предсідник відчитує лист обвинуваченого з тюрми до Одинського і Мацілинського і каже собі його пояснити. Лист підписаний був псевдонімом „Фах". Обв. пояснює, що він підписався так, бо під тим іменем знали його всі товариші в школі, які назвали його так тому, що він знав і любив дуже природу.

Після того на салю покликано першого з групи коломийців

Романа Геника.

На запит предс. заявляє, що до вини не почувається, до рев. організації не належав. Узагалі не зробив нічого каригідного. Обв. дістав раз приказ від Стефуранчина, щоб підтяти дроти, а що того не міг сам зробити, бо мешкав у бурсі, звідки не можна було вечером виходити, то сказав про це Горюкові і Бачинському. Приказу підтинати дроти нікому не видавав і в ніяких сходинах організації не брав участи. Тільки раз над Прутом, коли він з Горюком і Бачинським купалися, приступив до них Стефуранчин (недопущений до матури відзначаючий ученик VIII. кл.) і передав їм до читання „Українського Революціонера". Передтим іще тойже Стефуранчин вручив був обвинуваченому одно число „Українського Революціонера", яке йому подобалося. Тойже Стефуранчин грозив потім обв-ому, що як не послухає його і не виконає приказу, то над ним відбудеться суд. Яким чином Стефуранчин міг йому приказувати і грозити якимсь судом, він того не знає, каже тільки, що його боявся. На запит предс., чому обв. Горюк і Бачинський зізнали, що він їм видав приказ перетяти дроти, обв. каже, що не знає, чому вони так зізнавали.

Тут предс. відчитує лист з тюрми (грипс) обв-ого до Бачинського (підписаний: Березовський), в якому він радить йому відкликати всі свої зізнання після порозуміння з Горюком, який в тих днях мав теж зголоситися до сл. судді і також відкликати все те, що сказав першим разом. Обв. пояснює, чому він так писав, що не вдоволяє ні предсідника ні прокуратора.

Дальше ставив свої питання прокуратор, питаючи, які члени були в гуртку і що вони з собою обговорювали. Обв. каже, що такого гуртка в Коломиї не було, а він товаришував тільки з Горюком, Берладом, Бачинським і інш. З ними він учився над Прутом, разом вони купалися і разом обговорювали такі справи, які їх цікавили.

На запит д-ра Шухевича, що означає його підпис „Березовський", обв. заявляє, що він шляхтич з Березова і на основі метрики називається властиво Березовський, а не Геник. В гімназії знали його всі як Березовського.

На тому покінчено переслухування цього обвинуваченого і предс. зарядив перерву.

По перерві покликано на салю

Івана Горюка.

Обв. до ніякої вини не почувається, до рев. організації не належав. Раз тільки читав разом з Геником і Бачинським „Українського Революціонера". На прохання Геника пішов разом з Бачинським, аби перетяти дроти на шляху Городенка-Коломия. Геник казав їм, що такий приказ прийшов від Стефуранчина. Він не застановлявся над тим і порозумівшися з Бачинським, вибрався, аби перетяти дроти. В цьому моменті обв-ому робиться слабо, він пожовк і його саджають на лавку й дають пити воду та натирають виски. Потім його виводять з салі. Предс. покликує тому на салю останнього з обвинувачених

Маріяна Здзіслава Степаняка.

Обв. заявляє, що рев. організації не належав, зі Стефуранчином знався, але стрічався з ним рідко. Обв. достарчив пили Горюкові, думаючи, що він потребує її до різання якихсь цвяхів. На поліції зізнав, що знає, що Горюк потребував пили до перетинання дротів, а сказав це тому, бо як його арештовано, то вже ціла Коломия говорила, що Горюка й Бачинського зловлено тоді, як хотіли перетинати дроти. Обв. передав Горюкові також маленький пильник і кліщі. На що він того потребував, обв. не знає.

Опісля зізнавав

Володимир Берлад.

До вини не почувається, до рев. організації не належав. У слідстві заявив, що належав до рев. організації, але тимчасом належав тільки до студ. організації. Але що читав „Українського Революціонера", то сказав, що належав до організації революційної, бо так йому пояснювано цю справу в часі слідства. Предс. відчитує зізнання обвинуваченого в слідстві і вказує на суперечности. Опісля ставив свої питання прокуратор, а вкінці оборонці.

Передостанній зізнавав

Сильвестер Бачинський,

який теж до рев. організації не належав і в зборах такої організації не брав участи. Заявляє, що вибрався разом з Горюком, щоб перетяти дроти на лінії Коломия-Городенка, але по дорозі роздумався і сказав до Горюка, що це не має змислу. Горюк щось відповів, але він не памятає вже, що. Вони ще ходили довкола шляху, але небавком зловив їх поліцай. Суперечні з нинішніми зізнання у слідстві пояснює подібно, як усі інші. Обв. був у Коломиї всього 17 днів, куди прийшов зі Станиславова, де належав до Драгоманівки, організації тайної перед професорами і директором. Геник не казав йому нічого і листа від нього, писаного з тюрми, обв. не дістав, бо той лист переловили тюремні настанники. При кінці ставили свої питання до обвинуваченого адв. д-р Стар. і д-р Шух. (на обставину, як він уявляв собі перетинання високих тел. дротів).

Останній складав свої додаткові зізнання

Іван Горюк.

На запит предс. оповідає, як вибрався з Бачинським перетинати дроти. Вони ходили з годину біля шляху і вагалися, чи мають перетяти дроти, чи ні. В часі їх вагань придержала їх поліційна патруля.

На дальші запити заявляє, що не належав до ніякої організації, не належав і до Драгоманівки. На запит, чому інакше зізнав у поліц. слідстві, а знов інакше в суді, обв. каже, що хотів скорше вийти на волю і зізнав так, як і інші товариші.

В справі поліційних свідків.

Після переслухання всіх обвинувачених забрав слово д-р Шухевич, що звернувся з просьбою до прокуратора, аби він в інтересі скорого закінчення розправи зрезигнував з переслухування свідків-поліційних функціонарів, тимбільше, що зізнання їх прочитано тут на салі в часі переслухування поодиноких обвинувачених і проти тих зізнань ніхто не підносив ніяких замітів. Одначе прокуратор спротивився тому проханню оборони, тому завтра являть всі ті свідки особисто перед судом.

На тому закінчено [illegible] розправу.

З концертової салі.

ВИСТУП ЛЮБКИ КОЛЕССИ.

Останній симфонічний концерт польського Музичного Товариства, який відбувся в минулому тижні, належав безумовно до найбільш удачних імпрез цьогорічного концертового сезону. Солістка цього вечора — наша слава і гордість — Любка Колесса стягнула без огляду на недогідну післясвяточну пору і під кінець місяця таку масу слухачів, яка тісно виповнила велику салю польського Муз. Т-ва до останнього місця. Чимало осіб з нічим відійшло від каси.

В програму концерту входили крім фортепянових концертів е-моль Шопена і Ес-дур Ліста два симфонічні твори: Кофферата Капрічіо на камерну орхестру та Шрекера — суїта „Уродини інфантки" на велику орхестру — оба виконані вперше у Львові. Перший з тих творів виявляв безумовно композиторську ерудицію автора та вмілість оперувати ефектами інструментовки. Музичний зміст цього твору, який має змальовувати — чи як автор каже „описувати" дань на селі, хитається у вислові до певної міри між Малером і Шрекером з помітним впливом французьких імпресіоністів (особливо в колориті інструментовки деяких місць). Одначе слід замітити, що назагал твір цей виказує багато більше контурного настрою а не завдяки надто вишліфованій фактурі інструментовки, подекуди майже так сказати „наперфумованій", яка врештою суперечить здоровому примітивізмові сільської атмосфери. — Тому-то (за виїмком кількох зворотів пасторального характеру) — слухачеви непоінформованому про інтенції автора доволі важко було би догадатися, що тут іде про... село. Найкраще враження з твору як такого міг мати той, хто взагалі не читав словних пояснень автора до свойого твору у „Dzienniku Lwowskim", які мимоходом кажучи, поза легким начеркненням програми були радше висуванням нікому нецікавого теперішнього музичного „віруи" автора, а робили враження інтенції якнайдовше говорити про себе.

Суїта Шрекера „Уродини Інфантки" скомпонована спершу як пантоміна, а щойно в 1925 р. перероблена виключно на орхестру, ілюструє поодинокі картини з казки Уайльда, такого самого наголовка. Сама ґенеза повстання цього твору, який у первісній своїй формі був призначений на святочне отворення якоїсь виставки у Відні, вказує на те, що автор не мав на меті експонувати тут якогось глибшого підкладу інвенції, проте лається він і у тім творі наскрізь сильною маркантною індивідуальністю а як інструментатор та кольорист неуступає найславнішим іменам у тій царині як Малер, Штравс чи Римський Корсаков. Багатством мельодійно-гармонічної інвенції та пишним кольоритом своєї місцями все таки надто „грубою бляхою" критої інструментовки, твір цей упоює широкі верстви авдиторії.

З зовсім відмінну сферу вражінь і пере-гармонізованих примет разом із верхньою повною пяністки, як у Любки Колесси. Авдиторія — як звичайно під вражінням музики місцями мусіла впонити у задумі голови — тим разом невинно з підвесеними очима, немов заворожена вдивлялась в якесь фасцинуюче сяйво, яке проміновало від рук цієї при фортепяні сильної „мрії". І ті враження, якими так щедро обдарувала нас наша пяністка, найкраще тоді, коли ми не підходимо до них з аналітичним апаратом оцінючих слів. Тому артистка вибачить мені, коли тим разом не буду добувати з арсеналу рецензійних переносила нас наша пяністка Любка Колесса, під кожним оглядом з викінченою інтерпретацією обох фортепянових концертів Шопена та Ліста. Коли де, то саме в тому випадку приміщення висловy „Конгеніяльність" найкраще виразило би правдиву суть відтворчого таланту нашої пяністки. Божесько чарівний концерт Шопена, ве непорочно шляхотне романтичне „пендант" до класичного д-моль концерту Моцарта — в яким видне його навіть до певної міри якесь духове споріднення, — та в найкращім того слова віртуозний стиль концерту Ес-дур Ліста мабуть не могли би в одній особі найти більше таких ідеально-них мудрощів, зайвих фраз про расовий темперамент, аксамитний удар, вроджену музикальність, технічну перфекцію, тощо. Це значило би, як я вже раз сказав: торкатись пальцями чудових крилець метелика. В такому випадку навіть „фаховий" рецензент мусить станути в одній раді з іншими слухачами і не в силі здобутися на ніщо більше, як на одно дрібне та у вислові безмежно сильне слово щирої дяки. Окреме слово признання належиться на тому місці і діріґентові д-рові А. Солтисови, який з великою дбайливістю слідкував за інтенціями солістки — виконуючи вповні похвально це може навіть трудніше завдання, ніж при сольових симфонічних творах. Щоправда, незвичайно строга ритмічність пяністки (і попри всю ту свободу ритму потрібну для належного виразу особливо в Шопені) уділюється майже самочинно і членам орхестри, яких пяністка мимохіть мусіла поривати за собою. Авдиторія після скінчення концерту, наче пробуджена з чарівного сну справді невмовкаючими оплесками давала вислів свому безмежному захопленню, яке і тут достроїлося до цієї шляхотности вражінь і переживань. Бо хоча напруження дійшло до „максімум" (артистку приневолили більш 10 разів поввитися на естраді), проте зрілось „звичайного" тупання ногами і пристрасного реву дешевої ґалерії. Небувалий успіх нашої пяністки на концерті польського Муз. Т-ва у Львові треба уважати рівнож тріюмфом українського ґенія, якому виявили свій найвищий подив львівські любителі музики без різниці народности.

Василь Барвінський.

Театри.

Міський великий театр:

28-го г. 3 попол. „Гамлет" для шкільної молоді.

28-го г. 7·30 веч. „Оповідання Гофмана" виступ Дигаса.

29-го г. 3 попол. „Ясь і Малгося" (для дітей).

29-го г. 7·30 веч. „Сніжиста ніч" Рибіцького.

Міський „Театр Новин":

28-го г. 8. веч. „Леді Шік".
29-го г. 3 попол. „Орлов".
29-го г. 8. веч. „Леді Шік".

КІНА.

„Аполльо": „Гураган" Ю. Бравна.
„Лев": „Гураган".
„Палас": „Пані Міністрова".
„Фатаморгана": „Танцюючий Відень".
„Байка": „Невловимий ватажок Сова".

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

НОВИНКИ

— **Небуденне явище** завважили мешканці нашого міста і інших галицьких міст у пятницю 27-го вранці: вулиці та дахи були вкриті жовтавим попелом, а в воздусі можна було відчути своєрідний чад. На тему цього попелу кружляють ріжні здогади, досі несправлені ніодною пресовою інформацією від компетентних знавців: чи це занесений вітром дим далекого вулькану, чи курево великанської недалекої пожежі, чи прогноза страшної катастрофи, подібної до тої, яка навідала Болгарію та Грецію. Чимало людей є схвильованих і пригадує собі лиховісні пророцтва сказані на початку цього року кількома чужинними ясновидцями. Радіо з Чернівець повідомляє, що 26-го пополудні три години йшла там злива при темнім небі, а краплі дощу мали домішку болота. Є це той сам сірий опад, що вкрив землю та будівлі і в нас. Якщо порох занесений до нас вітрами є вульканічного походження, тоді не є виключене, що його грубший шар може бути дуже корисний для родючого ґрунту.

— **Львівська хроніка.** Ще одна спроба самогубства: ще одна служниця пробувала отруїтись, на вул. Леопардовича 11. — Дві малі пожежі; кільканадцять крадіжей, арештів, опуп і кілька зломів, що би люди не мали спокою ні в день ні в ночі. Одна жінка вбила з нужди своє немовля.

— **Польський офіцер убийник.** Вночі з 26. на 27. квітня на вулиці Пекарській поручник польського війська Ант. Залеський зарубав шаблею на смерть свою наречену Іжевську. Двох поліцаїв, які хотіли арештувати, Залеський порубав тяжко по руках і по лиці. Причиною страшного вчинку Залеського було те що Іжевська зірвала взаємини із Залеським.

— **Самовбивство.** При вул. Кохановського 6. скочила з II. поверха 64-літня жінка купця Р. Вона згинула на місці. Причина самогубства недуга її чоловіка.

— **Ланцюг щастя.** Один член нашої редакції дістав такого листа, російською мовою: „Фляндрійський ланцюг щастя прислала мені якась особа, і тому я передаю його вам, щоби його не перервати. Перепишіть цей текст і пішліть його на протязі 24-ох годин чотирьом особам, яким бажаєте щастя. Цей ланцюг почав один офіцир у Фляндрії і він, (ланцюг не офіцир!) має обійти тричі світ довкола. Хто перериває ланцюг, того жде велике нещастя. Незвичайне тут те, що це пророцтво сповняється від часу, як цей ланцюг почали. Зверніть увагу на те, що трапиться з вами на четвертий день. У цей день жде на вас щастя. Тямте, що цей лист не повинен бути у вас". Лист прийшов неоплачений і перше нещастя, яке зустріло адресата, заки він лист відчинив була кара 50 сот. Таких листів дістає багато осіб і більшість є настільки пересудлива, що переписує їх безглуздий зміст, висилаючи текст далі. У світі, видко, знищують щодня замало паперу ріжними пісенітницями і на людське щастя нема кращого способу як дурні листи.

— **Смерть ґен. Врангеля.** У Брюсселі помер останній організатор відновлення російського престолу ґен. Петро Врангель. Він уродився в 1878 р. у Ковенській губ. і був сином барона з прибалтійського роду, що виводить свій рід від шведських лицарів. Петро Врангель скінчив гірничу академію і вступив у кінну лейб ґвардію. Він служив в одній із козачих полків у Манджурії під ґен. Ренненкампфом. У 1909 р. скінчив академію ґенер. штабу і мав за собою відзнаки за японську війну. Підчас світової війни він відзначився великою сміливістю на східно-пруськім фронті і хутко переходив щаблі військової карієри від фліґельадютанта до команданта корпусу на румунськім фронті. Він відограв нималу ролю у добі конфлікту Керенського з Корніловим. Жовтневий переворот приневолив його втікати на Крим. Схоплений більшовиками і засуджений на смерть він чудом спасся. В серпні 1918 р. Денікін призначив його командуючим кавказької добровольчої армії. У лютім 1920 р. він виступив із служби через конфлікт з Денікіним. Невдача Денікіна зробила його популярним і 22-го марта 1920 р. він був уже призначений „головнокомандуючим всіма збройними силами на півдні Росії" себто на Україні. Його організація царської армії всім відома. Ідеольоґічно та стратеґічно вона була завершенням усієї неграмотности та засліплення рос. царських ґенералів, що хотіли організувати армію на Україні, не рахуючись із українським населенням. Ґен. Врангель був останньою ставкою союзних держав на царську Росію, яка коштувала їх дорого.

— **Катастрофи.** У Ґалаці велика пожежа знищила синагогу та кілька храмниць. — Тунель у франц. місті Сен-Дінді завалився підчас будови і засипав кільканадцять робітників. — У Ліоні завалилась стеля кавярні; 5 гостей убитих, 10 ранених.

— **Дрібні вістки.** Англ. майор Данієльс, герой інциденту на кораблі „Рояль Оок" рішив остаточно покинути маринарку і став журналістом. Цими днями він починає друкувати свої статті в „Дейлі Мейль". — Торговельний договір Польщі з Норвеґією дасть їй замість вугілля — оселедці. — Місто Лодзь дістало від англ. банків 5 міл. дол. позички. — У Варшаві померла відома авторка творів з ділянки педагогії д-р Йотейко.

— **Рекорди.** Львівська крамниця вудженин Фальшштайн дістала листівку вислану до неї із замовленням ковбас для 9-го квітня 1911 р. Клієнт, що ждав на ковбасу 17 літ мусів таки зголоднити. — Фінальні англ. мечеві змагання за „чашу" в Льондоні (Уімблей) зібрали 93.000 глядачів. Підчас змагань грало 10 військових орхестр, а радіоапарати що хвилини передавали вістки по всій Англії. — Двох німців хотіло завісити на шпилі вежі Айфля в Парижі — німецький прапор. Один із них Маєр, кілька літ тому виліз на вежу в Кельні (Кольонь); цим разом він хотів вручити цісаря Вільгельма, що мріяв про німецький прапор над Парижем — трохи за пізно. — У Варшаві заарештували торгівця живим товаром Зайцмана, що продав у Буенос Айрес власну жінку та тещу.

— **„Українські Вісти",** радянофільський тижневик, що виходить у Парижі, змінили свого редактора. Ілько Борщак, який був ним досі, заявляє, що вже ним не є; хто прийшов на його місце, невідомо.

— **Східні килими та тканини** можна бачити на новій виставці „Т-ва Штук Красних" у Міськім Промисловім Музею, під загальною назвою „Магомеданський Схід", що почнеться 29-го п. м. в г. 11 вранці. Буде це пребагата збірка предметів прикладного мистецтва, голов. по текстильних виробів від Марока через Індію до Китаю, зорганізована знавцем східних килимів д-ром Вол. Кульчицьким.

— **Цікавий орган.** В „Ізвестіях" читаємо: Розпорядком совєту народніх комісарів у складі комісаріяту народньої освіти утворений окремий орган для „організаційного та ідеольоґічного проводу літературою та мистецтвами".

— **Розлуплена зоря.** Із Йоганесбурської астрономічної обсерваторії повідомляють, що зоря „Нова Пікторіс", що недавно роздвоїлась, тепер поділилась на чотири частини. Всі ці частини окружені різким сяйвом, імовірно спричиненим газовим ділання. Небачене досі небесне явище заціпавило вчених, які з Европи та Азії вибираються до Йоганесбурської обсерваторії.

— **50.000 самогубців.** Щорічно 50.000 осіб в Европі гине від самогубства. Одна із паризьких газет зробила в цьому напрямку статистику за останні роки і подає такі цифри: найбільше самогубств у Мадярщині та Чехословаччині 26 осіб на 100.000; потім іде Німеччина — 23 осіб, Австрія 22, Франція 17, Естонія 15, Швеція та Данія 14, Фінляндія 11, Англія 10, Італія 8, Голяндія 6, Норвеґія 5 і Еспанія 2. У цьому нема статистичних даних ні із СРСР, ні з інших славянських країв, де втомлених життям певне є не менше як у Мадярщині або Німеччині.

— **Проти вівісекції.** Англ. парлямент радив дуже завзято над законопроєктом про заборону вівісекції. Комуністичний посол Кенворті виступав проти вівісекції покликуючись на авторитет теольоґів і деяких фільософів, що доказують істнування душі у собак. Комунізм і теольоґія не є в Англії рідким явищем.

— **Чоловік у полоні скарбу.** Глумлива доля зустріла паризького поштового урядовця Северака, що хотів поправити її одною крадіжю. Кілька місяців тому висилала одна паризька золотарська фірма шнур перел до Льондону, обезпечивши його на 6 міл. фр. Перли щезли безслідно; поліція заходила в голову і не знаходила сліду злодія. Северак украв їх просто; коли пакет роздерся і він доглянув, що в ньому є, а побачив обезпечену суму, щер зручно наклейку з порученого пакета і переніс її на інший. Льондонський золотар замість перел дістав зовсім інший пакет. Северак вичитав на другий день у часописах, що нашийник такий характеристичний, що продати його неможливо. Він не мав спільників ні знайомих фахівців, які порадили би йому як продати дорогоцінність. Він є власником мільйонів, з яких не в силі скористати. Лякаючись трусу, висилає перли в старім пальті до своєї мами в Тулюзі. Але поліція находить сліди знищеного пакету на почті і його підозрівають у крадіжі. Доказа нема, але за ним стежать. Северак мучиться як власник невикористаного скарбу так довго, аж з плачем виявляє всю правду своєї помилки поліції.

— **600 молодців шукає земличок.** До пароплаву в Пиреї причалило 600 молодих американців грецького походження. Всі вони мають білі штани, блакитні блюзи і фези. І всі вони хотять женитись з гречанками. Довгими роками вони листувались із земличками, яких знали лише з фотографій. Це листування було вершковане американсько-грецьким товариством. Один із них заявив англійському журналістові, що вони не в силі порозумітись з американками, які хотять жити за ціни жінки ...

ємні дівчата з довгим волоссям, що не червонять своїх губ. Наші американські землики, що женяться з чужинками повинні би взяти собі приклад з американських греків.

— **Магістрат кор. стол. м. Львова** ч. М. 30.569/28 В. П. у Львові, дня 24. квітня 1928. **Оголошення.** Магістрат кор. стол. міста Львова подає до загального відома, що на основі ухвали Прибічної Ради з дня 29. березня і 19. квітня 1928 р. Тимчасова Громада міста Львова продовжила побір комунального податку від мешканевого дохідсту в користь Громади на бюджетовий рік 1928/29 після дотепер обовязуючого статуту і підвищила заразом означену в пар. 5-ім того ж статуту податкову ставку на 100%, себто з 4% комірного з червня 1914 р. вгл. такоїж книжкової вартости всього мешкання за кожну дишню комнату на 8%. По думці пар. 93. уступ 2. статуту для міста Львова кожному членові Громади прислугує щодо попищого право вносити уваги до Подавчого Протоколу Магістрату (Ратуш, партер двері ч. 17), а те в речинці 8-дневнім після оголошення, себто від дня 30. квітня до дня 7. травня 1928 включно. Ці уваги предложиться при засіганні вишого затвердження Надзірної Влади — Комісар Уряду в. о. Президента міста. 2082 1-1

ВІДОЗВИ Й КОМУНІКАТИ.

До інвалідів світової війни!

Інваліди б. австрійської та російської армії, що живуть під Польщею та з якихнебудь причин не одержують державної ренти, повинні у власному інтересі повідомити про це наше Товариство. Подати докладно: імя і прізвище, адресу (місцевість, почта, повіт), в якій армії та коли став інвалідом, який відсоток утрати працездатности признала австрійська чи там російська військово-лікарська комісія, чи зареєстрований в П. К. У. інвалід та чи ставав перед польською комісією й чому не одержує ренти. Зібраний матеріял передано Українській Парляментарній Репрезентації, яка поробить заходи в справі виплати рент. Військово-інвалідських документів нам не висилайте. Зголошуйтеся листовно. Не посилайте рекомандованих (заказних) листів, тільки звичайні. Адресуйте по українськи (тільки назва Львова має бути польська поруч української). На жаль, богато інвалідів зголошуються, не подаючи докладних дат, які повище вичислено. Такі зголошення безвартісні.

Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами, Львів, вул. Руська 3/II.

До інвалідів У. Г. А.!

Інваліди Української Галицької Армії, що досі не зареєструвалися в нашім Товаристві, можуть зареєструватися найдальше до кінця травня (мая) п. р. Зголошуватися листовно. Пізніших зголошень не будемо приймати.

Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами, Львів, вул. Руська 3.

До інвалідів У. Н. Р.!

Подаємо ще раз до відома інвалідів армії Української Народньої Республики (от. Петлюри), що вони можуть зареєструватися в П. К. У. в речинці найдальше до дня 16-го червня ц. р. На основі розпорядження з дня 10. червня 1927 Д. З. Р. П. ч. 54. поз. 475. ті інваліди армії У. Н. Р., що стали інвалідами в часі союзу У. Н. Р. з Польщею і спільних воєнних акцій або, були перед тим ранені, в тім часі були членами армії УНР., мають право до державної польської ренти. Звертаємо увагу, що після 16. червня пізніші зголошення не будуть прийматися.

ОПОВІСТКИ.

Позір Комаринщина! Філія Краєвого Т-ва „Сільський Господар" в Комарні скликує на день 30/IV. 1928 т. є в понеділок год. 12 в полудне в салі Т-ва Задаткового в Комарні господарське віче, на котре повинні обовязково явитись члени Товариства, делегати всіх українських установ а зокрема українське хліборобське населення. Порядок нарад: 1) Отворення зборів і вибір президії, 2) Господарське положення українського хліборобського населення, 3) Справа комасації (злуба грунтів), мельорації злучені з підмогою Головного Товариства у Львові, 4) Внески і запити. — За Філію „Сільського Господаря" в Комарні: Гр. Тершаковець голова, Е. Черник секретар.

Учительська Громада в Чорткові відкриває 5. травня приготовляючий курс до гімназії. Наука безплатна. Зголошення в Управі української гімназії. 2076 1—3

Ситніскові тони при вул. св. Войтіха ч. 3, цілковито перебудовано і з днем 29. квітня 1928 віддано до ужитку. Просяться о ласкаві відвідини. Для спортових клюбів знижка. 2074 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЄТЬСЯ самостійного управителя до раціонального ведення молочарського промислу. Зголошення письменно під „Управитель". 2057 2-2

ПЯТЬ хвилин від двірця оказійно на продаж в Зимній Воді дім критий бляхою, два відділені мешкання з кухнею, спіжарнею, сінями, разом з бетоновою керницею, подвіря, город коло дому, будівельна парцеля, орне поле з вільної руки на продаж половина з цілости. Зголошення в канцелярії адвоката Вп. Ольшевського вул. Академічна ч. 11, II-ий поверх. 2041 2—2

ДО Пішан — хто іде — поїдемо разом. Зголошення Адміністрація „Діла" під „Хора". 2079 1—1

ПОВАЖНЕ Товариство убезпечень пошукує здібних представників і заступників на терені цілої Східної Галичини. Письменні зголошення під „Поважна інституція 302" до Адміністрації „Діла" у Львові за показанням оголошеневого квіту. 2071 1—1

ФАБРИКА „Дріт" Львів-Замарстинів Короля Яна III. ч. 5 поручає найдешевше сітки до курників, уладжує цілковиті огорожі тенісових кортів, віль, городів, разом з брамами і фіртками. Телефон 16-18 і 13-27. 2072 1—1

ВДОВА по учителю, бездітна, літ 35 шукає якоїнебудь посади на разі за харч. Ласкаві зголошення Марія Галіковська, Усьцілуг Волинський. 2075 1—1

КУПИМО

Літер. Науковий Вісник за 1925, 1926, 1927 (комплети). Історію України-Руси Грушевського т. 7-ий а також інші томи — Оферти з поданням цін слати на адресу: Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10. 2078 1—3

РОЗВІД і уневажнення супружа після теперішних законів в Польщі. Книжка опрацьована через адвоката д-ра Елькона Маргуліеса у Львові до набуття у книгарнях. 2052 2—3

КРИНИЦЯ вілля "Якубівка" біля Нових Лазничок поручає від 1. травня покої з повним удержанням по приступних цінах. Управа в українських руках. Зголошення: Олена Савицька вдова по священику, Криниця вілля „Якубівка". 2046 2—3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 79-?

ХІДНИКИ, портієри, меблеві матерії найдешевше **Ванк** площа Марійська 5, I.пов. 1914 5—?

4.50 коштує 6 ложочок до чаю з хінського срібла у Мандля, Коперника 14. 1812а) 10 15

УНЕВАЖНЮЮ військову книжку на імя Володимир Сухий з Підгаєць уроджений 1887 в Ульвівку. 2058 3-3

ВДОВА по священику, літ 50, пошукує місця до заряду домом, найрадше у священика. Зголошення слати на адресу: О. Ю. Станиславів, вул. Казимирівська ч. 123. 2063 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ПОЗІР! ЛІТНИСЬКА в СКІЛЬЩИНІ! ПОЗІР!
Інж. архітект Лев Левинський уп. будів. Львів, Содова ч. 3. Інж. Радник Маріян Козанович Гребенів к. Сколього.
Виготовляють будови пансіонів, санаторій, пляни, коштописи, посередництво в купні будівельних парцель — негайно поладнують. 2038 2—3

Ширіть наш часопис!

ФАБРИКА „ФОРТУНА НОВА"
Львів, Кордецького 23 — пошукує:

1) Портієра в віці не нижче від 25 літ, кавалєра. Від петента вимагається певне образовання, яке йому уможливило би повнення контрольних функцій і ведення контрольних записок.

2) Завідателя або завідательку чоколядово-помадкарського відділу.— Вимагане є: докладне практичне знання виробу помадок і здібність до заряду. Рефлектується лише на силу енергічну, метку і з довшою практикою.

3) Головного кухаря до варення цукру на паровім апараті. Петент мусить мати довшу практику і уміти самостійно обслугувати машину. — Зголошуватися особисто з свідоцтвами і порученнями від год. 8—10 рано. 2081 1—2

Загальний Збір Філії Т-ва „ПРОСВІТА" в Станиславові
відбудеться в неділю, дня 6. травня ц. р. в салі Т-ва „Бесіда" (вул. Голуховського 20). - Початок Збору в год. 3. попол. 2080 1—3

ЖІНКИ! Дуже богато жінок терпить на внутрішне обірвання, яке звичайно слідує по пологах, з важкої праці, з двигання і богато інших причин. Жінка буде певно здорова, охоча до життя і праці як спровадить собі спеціяльний бандаж системи д-ра Кобельника проти обниження (обірвання) внутреностей.

При замовленню треба подати міру в центиметрах або ниткою 1) в пасі, 2) около черева, 3) около підчеревя, дальше ріст (низький, високий або середний), кількість перебутих пологів. Описати чи є шлункова нестравність, утиск і протяглі болі внутрі, біль голови і часто навіть очей, біль в крижах, плечах і під лопатками, біль в підчеревю або в пахвині, біль ноги одної або двох і т. д.

Всьо докладно описати і з повним довірям спровадити бандаж, чи то спеціяльний черевний пас на гумах, зроблений і доповнений відповідною пельотою, пристосованою до роду недомагання. Ціни від 25 до 40 зол., з надзвичайною конструкцією ціна вища.

При недомаганнях і недугах з приводу внутрішного обниження або обірвання жолудка, кишок, матиці і нирки не помагають ніякі ліки, тільки хвилево успокоюють терпіння. Тому одиноким ліком крім операції, є відповідний бандаж, набутий у спеціяліста бандажиста.

М. Л. ПОЛЯЧЕК в Самборі ч. 3.

Також і для мущин доставляється спеціяльні паси проти обниження жолудка, нирки і кишок.

Пропуклинові бандажі. Гумові панчохи. Гумові мочники мужеські і жіночі. Прямодержаки. Протези рук і ніг.

Присилайте передплату!